

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tepper Ádám ügyvéd által képviselt felperesnek a Hernádi és Kovács Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Hernádi Eleonóra ügyvéd által képviselt Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 7., Hiv. szám: ...) alperes ellen energiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe a személyesen eljáró Alperesi beavatkozó az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2011. évi április hó 6. napján kelt 2.K.34.729/2010/8. számú ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ÍTÉLETET :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A felperes megbízottjai a beavatkozó bejelentése alapján a felhasználási helyen áramszolgáltatás helyreállítását célzó eljárásuk során a 2009. június 26. napján felvett jegyzőkönyvben rögzítették, hogy „a fővezeték csöve meg volt bontva és rákukacolt, szétégett kötések nyomai láthatók”, ezért a mérő berendezést leszerelték. A 006767 számú tényfeltáró jegyzőkönyv alapján a felperes az Üzletszabályzata (a továbbiakban: ÜSZ) 6.9.2.1. f) pontja szerinti szerződésszegés miatt 2.000 000 forint kötbér megfizetésére hívta fel a beavatkozót. A felek közötti egyeztetéskor a beavatkozó nem ismerte el a fogyasztásmérő befolyásolását, és a terhére rótt kötbér követelés megalapozottságát vitatva panasszal élt.

A hatóság a panasszal összefüggő nyilatkozattételre való felperesi felhívást követően meghozott, 2010. június 24. napján kelt ... számú határozatában a beavatkozó panaszának helyt adott, mert a felperes által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból - releváns körülmények ismeretének a hiányában - nem volt

levonható a szerződésszegés miatti követelés jogszerűségére vonatkozó következtetés. Ezért a felperest a kötbér törlésére kötelezte.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárásra való kötelezését kérte. Álláspontja szerint az alperes nem tisztázta a döntése meghozatalához szükséges mértékben a tényállást, ezzel megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§-ának (1) bekezdését, és megalapozatlanul figyelmen kívül hagyta a hatóság felhívására benyújtott dokumentumokban rögzítetteket. Hangsúlyozta, hogy az ÜSZ 6.9.2.1. f) pontja szerinti szerződésszegés miatti kötbér követelése megalapozottságát támasztják alá a beavatkozó felhasználási helyet érintő, fogyasztási adatokat kimutató táblázatok is, melyeket csatolt.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy eleget tett tényállás tisztázási kötelezettségének, és a felperes által rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján jutott arra a megállapításra, hogy nem bizonyított a felperesi ÜSZ 6.9.2.1. f) pontja szerinti beavatkozó szerződésszegés miatti kötbér követelés megalapozottsága.

A beavatkozó az alperessel egyezően a felperesi kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárásra kötelezte. Részletesen megjelölte, hogy mi okból tartja hiányosnak az alperesi eljárást és ezért megalapozatlannak a beavatkozó panasznak helytadó döntést. Ítéleti megállapításainak eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a Ket. 50.§-ának (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét megsértve az ügy tényállását a panasz érdemi megválaszolásához a kívánt mértékben elégséges körben nem tisztázta; a megfelelő bizonyítás hiányában ezért szükségesnek tartotta az új eljárás lefolytatását. Útmutatása szerint: a Ket. 50.§-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítésével meghozott hatósági döntésnek tartalmaznia kell a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapított tényeket és az ebből levont jogi következtetéseket, értékelve a perben benyújtott felperesi bizonyítékokat (a felhasználási helyre vonatkozó fogyasztási adatokat tartalmazó táblázatokat) is. Emellett utalt arra, hogy amennyiben a hatóság megválaszolatlan körülményt, nem bizonyított tényről tart relevánsnak, akkor indokolási kötelezettsége arra is kiterjed, hogy az említett körülmény más feltáratlan, avagy egyéb bizonyított tényekkel egybevetve miért minősíthető a panasz elbírálása szempontjából döntő jelentőségűnek.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperesi kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a beavatkozóval szemben érvényesíteni kívánt kötbér vonatkozásában a felperest terheli annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy a beavatkozó a felperesi ÜSZ 6.9.2.1. f) pontja szerinti szerződésszegést elkövette, azaz méretlenül vételezett a felhasználási helyen. Utalt arra, hogy felperestől elvárható, hogy a hatóság felhívása nélkül is kivétel nélkül

csatolja azokat a bizonyítékait, amelyek a szerződésszegést megalapozzák (pl. a helyszíni ellenőrzés során készült fotófelvétel), továbbá kiértékeli a kötbérkövetelés megalapozottságát igazoló releváns fogyasztási adatokat. A közigazgatási eljárás során az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket a felperes - felhívása ellenére - hiányos adatszolgáltatása miatt nem lehetett feltárni.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte azzal, hogy a hatóságnak döntése meghozatalakor a tényállást tisztázva és a panaszt érdemben elbírálvá kellett volna határoznia.

A beavatkozó a fellebbezésre érdemi észrevételt nem tett.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340.§-ának (5) és (6) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésében írtakra tekintettel a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei között eljárva vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletét. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően a rendelkezésre álló peradatok egyenként, és a maguk összességében történő értékelésével helyes döntést hozott, amikor az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és a hatóságot új eljárásra kötelezte. Az alperes fellebbezésében olyan konkrét, az elsőfokú bíróság döntésének okszerűségét cáfoló, vagy jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tény vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság okszerű ítéleti indokolásával, és a fellebbezésre figyelemmel a következőket hangsúlyozza. Amennyiben az alperes határozata (annak indokolása) a megállapított tényeket nem tartalmazza, akkor az nem alkalmas a döntés kellő alátámasztására. A hatóság részéről elengedhetetlen, hogy feltárja a panaszhoz és a rendelkezésre álló adatokhoz igazodóan a szolgáltatói eljárás jogszerűségével összefüggő tényállási elemeket, és a felperesi nyilatkozatokat, valamint a benyújtott bizonyítékokat összevesse és azok értékelése alapján döntsön; ez a jelen ügyben nem történt meg. A benyújtott panasz elbírálása során a tényállás tisztázása a döntés kiinduló pontja. A felhasználási helyen felmerült releváns körülmények rögzítése és a bizonyítékok ismeretében, azok birtokában azt kell megállapítani, hogy ellenőrizhető módon a beavatkozó terhére rótt szerződésszegés kétséggkívül megállapítható-e. Csak a kétséggkívül megállapítható és felróható felhasználói szerződésszegés esetén van lehetőség hátrányos jogkövetkezmény (jelentős összegű kötbér) alkalmazására jogszerűen.

A szolgáltatói eljárás jogszerűsége megítélésének szempontjából a hatóságnak az a kötelezettsége, hogy a tényállást, vagyis azokat a tényeket, körülményeket és cselekményeket, amelyeknek a szerződésszegés mikénti megítélésénél jelentősége van rögzítse; a panaszhoz igazodó értékelése eredményeként levont következtetéseiinek magyarázatát adja; és az ennek eredményeként meghozott döntését részletesen, a jogszabályi követelményeket kielégítő módon megfelelően indokolja. Az alperes határozata tényállásaként a hatósági eljárás lépéseit ismertette, de a panasznak helyt adó döntését mindösszesen annyiban indokolta, a felperes kellő együttműködést nem tanúsított, és mivel a szerződésszegés szempontjából az általa fontosnak tartott (és felsorolt) tényezők vizsgálata elmaradt, így arról érdemben véleményt nem tudott kialakítani. Ezzel minden konkrétumot nélkülöző, általános jellegű megállapítást tett. Felsorolta ugyan az egyedi ügy megítéléséhez szükségesnek tartott releváns tényezőket, de nem jelölte meg, hogy ezek hiányát mennyiben és miért tartja döntő jelentőségűnek a panasz elbírálása szempontjából. Ugyanakkor a felperesi nyilatkozatokat és a rendelkezésére bocsátott bizonyítékokat nem értékelte. Mindezek következtében a beavatkozó panaszának helyt adó és a kötbér törlését elrendelő határozat indokolása a döntés jogszerűségét meggyőzően nem támasztja alá és nem alapozza meg, ezért az érdemben nem volt felülbírálható. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a peres eljárás kereteit meghaladja, hogy a döntés alapjául szolgáló tényállást a bíróság állapítsa meg a beavatkozó panasz megalapozottságát érintően, mert ezáltal a hatóság hatáskörét elvonná.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti megállapításai alapján helyesen jelölte meg a megismételt eljárásban tisztázandó kérdések körét, amelyet a Fővárosi Ítéltábla a következők szerint kiegészít. Az alperes a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 159.§-ának sz) pontjában foglalt hatáskörében eljárva hozta meg a határozatát. Az alperesnek a megismételt eljárásban először azt kell tisztáznia, hogy az eljárás mikor indult (és miért); mire vonatkozó panaszt bírált el (és miért); a panasz érdemi elbírálására hatáskörrel rendelkezett, vagy sem (és miért). Ezt követően - az esetleg szükséges hiánypótlást követően - arról is állást kell foglalnia, tekintettel a felperesi ÜSZ rendelkezéseire, hogy a kötbért megalapozó „felróhatóság” pontosan milyen tartalmat takar, majd a rendelkezésére álló minden adat és bizonyíték értékelésével kell döntenie a panaszról. Ennek során a törvény időközbeni módosulása folytán 2011. július 1. napjától hatályos rendelkezések alkalmazhatósági körét is vizsgálnia kell.

A felperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem igényelt, a beavatkozó a fellebbezésre érdemi észrevételt nem tett, ezért e körben a Fővárosi Ítéltáblának rendelkeznie nem kellett. Az alperes személyes illetékmentessége folytán a fellebbezési illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. évi január hó 12. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Bacsza Andrea sk. előadó bíró,

dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő